

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**
Број: 6/0-03-906/2015-1
Вежа са: 6/0-02-799/2015-1
Датум: 9. децембар 2015. године
Београд

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 35. став 2. и члана 62. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), дана 9. децембра, доноси следећи

ЗАКЉУЧАК

I НАСТАВЉА СЕ ПОСТУПАК по службеној дужности покренут на основу пријаве концентрације друштва „Индустрија млека и млечних производа Имлек“ а.д., на адреси Индустриско насеље бб, Падинска Скела, Србија, матични број 07042701, поднете дана 30. октобра 2015. године, које заступа адвокат Игор Исаиловић, Добрињска 5, Београд, која настаје стицањем 100% удела у друштву „Нишка млекара“ д.о.о., на адреси Никодија Стојановића 28-б, Ниш, матични број 07204132, ради испитивања да ли пријављена концентрација испуњава услове дозвољености из члана 19. Закона о заштити конкуренције, односно да ли би се спровођењем концентрације значајно ограничила, нарушила или спречила конкуренција на тржишту Републике Србије или његовом делу, а нарочито ако би то ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја.

II ПОЗИВАЈУ СЕ СВА ЛИЦА која располажу подацима, исправама или другим информацијама које могу допринети правилном утврђивању чињеничног стања у овом поступку да их неодложно доставе Комисији за заштиту конкуренције, на адресу Савска 25/IV, Београд.

III УТВРЂУЈЕ СЕ ОБАВЕЗА подносиоцу пријаве концентрације – друштву „Индустрија млека и млечних производа Имлек“, Индустриско насеље бб, Падинска Скела, да уплати накнаду предвиђену у члану 2. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, број 49/11) за издавање решења о одобрењу концентрације у испитном поступку у износу од 50.000,00 (педесетхиљада) евра, или одговарајућу динарску противвредност тог износа по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан уплате, и **НАЛАЖЕ СЕ** подносиоцу пријаве да износ обавезе у висини од 50.000,00 (педесетхиљада) евра уплати на девизни рачун Комисије за заштиту конкуренције отворен код Народне банке Србије са позивом на број 6/0-03-906/2015-1 или његову одговарајућу динарску противвредност на динарски рачун Комисије за заштиту конкуренције отворен код Управе за трезор Министарства финансија, са позивом на

исти број, по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан уплате, у року од 3 (три) дана од дана пријема закључка, и да одмах по уплати износа накнаде Комисији за заштиту конкуренције достави доказ о извршеној уплати.

IV Овај закључак се објављује у „Службеном гласнику РС” и на интернет страни Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Привредно друштво „Индустрија млека и млечних производа Имлек“ а.д., на адреси Индустијско насеље бб, Падинска Скела, Србија, матични број 07042701 (даље у тексту: „Имлек“), поднело је Комисији за заштиту конкуренције (даље у тексту: Комисија), 30. октобра 2015. године, преко пуномоћника, адвоката Игора Исаиловића, Добрињска 5, Београд, пријаву концентрације бр. 6/0-02-799/2015-1. Концентрација настаје стицањем 100% удела у друштву „Нишка млекара“ д.о.о., на адреси Никодија Стојановића 28-б, Ниш, матични број 07204132, а спроводи се на основу Уговора о купопродаји удела, закљученог 28. октобра 2015. године, између друштва „Имлек“ (као купца) и тренутних власника друштва „Нишка млекара“ (као продаваца), а то су друштво „Круна комерц“ д.о.о., Београд и физичко лице Боривоје Манчић. Подносилац пријаве је доставио Комисији и допуне пријаве број 6/0-02-799/2015-2 од 2. новембра 2015. године и број 6/0-02-799/2015-4 од 20. новембра 2015. године.

Као регионална компанија и тржишни лидер у млекарској индустрији, друштво „Имлек“ послује у Републици Србији, Црној Гори, Хрватској, Босни и Херцеговини, и Македонији. Друштво „Имлек“ откупљује млеко од 3.800 индивидуалних произвођача млека, а потрошачима пружа широк асортиман производа који чини више од 80 различитих млечних производа у савременој и практичној амбалажи – од најпознатијег бренда „Моја кравица“, преко разних врста млека, па до све значајнијих тзв. функционалних производа који се односе на млечне производе са додатним састојцима који би требало повољно да утичу на организам и здравље људи.

„Нишка млекара“ се сврстава међу пет најуспешнијих и највећих млекара у Републици Србији, будући да откупљује млеко од скоро 2.000 сеоских домаћинстава, има сопствену малопродајну мрежу, пласира своје производе у највећим малопродајним ланцима у Србији, али и у Македонији, Црној Гори и Републици Српској. Производе друштва „Нишка млекара“, преко тендера, користе и припадници Војске Србије, Министарства унутрашњих послова Републике Србије, бројне здравствене и дечије установе, и студентски центри. Ово друштво своје производе пласира под робном марком „Ведро“, а широк асортиман производа обухвата разне врсте млека, кисело-млечне производе, сирне намазе, сиреве и маслац, који се производе од сировог млека које се прикупља из еколошки најздравијих крајева Србије.

У складу са чланом 6. Закона о заштити конкуренције (даље у тексту: Закон) и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Сл. гл. РС“, бр. 89/2009), Комисија сматра да се ефекти концентрације морају испитати на следећим релевантним тржиштима:

1. тржиште откупа сировог млека;
2. тржиште производње млека и млечних производа;
3. тржиште продаје млека и млечних производа.

У оквиру тржишта продаје млека и млечних производа могу се издвојити следећа ужа релевантна тржишта:

- тржиште увоза млека и млечних производа;
- тржиште извоза млека и млечних производа;
- тржиште велепродаје млека и млечних производа;
- тржиште малопродаје млека и млечних производа.

Спровођењем пријављене концентрације, друштво „Имлек“ ће стећи 100% удела у друштву „Нишка млекара“ и на тај начин ће учврстити свој положај на релевантним тржиштима, будући да су ова два друштва директни конкуренти и да је друштво „Имлек“ најснажнији учесник на свим релевантним тржиштима. На основу расположивих података, Комисија може да закључи да на тржишту откупа сировог млека од примарних произвођача, као једном од релевантних тржишта, највећи конкурент друштва „Имлек“ – млекара „Сомболед“ (која послује у оквиру француске групе „Lactalis“), има око [...] ¹ пута нижи тржишни удео од тржишног удела који има друштво „Имлек“. Збир тржишних удела четири најважнија конкурента на тржишту откупа сировог млека који су наведени у пријави износи /10-20/%, и [...] је нижи од удела који би на овом тржишту после спровођења концентрације достигли њени учесници, а који би, према достављеним подацима, износио око /20-30/%. Показатељи тржишне снаге учесника у концентрацији изражени преко тржишних удела на осталим релевантним тржиштима (тржиште производње и тржиште продаје млека и млечних производа) такође показују да би њихов заједнички удео био знатно већи од удела конкурената и да би њихов тржишни положај био знатно снажнији од положаја који имају њихови конкуренти на тим тржиштима. Комисија ће због тога у испитном поступку испитати и друге законом прописане критеријуме на основу којих се процењује дозвољеност концентрације, а не само структуру релевантног тржишта и положај учесника у концентрацији на релевантним тржиштима. Комисија није могла да донесе решење у скраћеном поступку, без спровођења испитног поступка, јер у поступку покренутом по пријави концентрације, на основу поднетих доказа и других чињеница познатих Комисији, није могло основано да се претпостави да пријављена концентрација испуњава услове дозвољености у складу са чланом 19. Закона.

У испитном поступку, Комисија ће предузети све неопходне радње у циљу правилног утврђивања чињеничног стања, а нарочито ће анализирати податке које самостално прибави током испитног поступка. То се првенствено односи на оцену ефеката концентрације на конкуренцију, као и на анализу података који се односе на оцену ефеката концентрације од стране најважнијих конкурената учесника у концентрацији на сваком од релевантних тржишта.

Мишљење о ефектима концентрације на тржишту откупа сировог млека, Комисија ће тражити од пољопривредника, тј. од примарних произвођача млека који су највећи продавци сировог млека које служи као сировина за производњу учесницима у концентрацији. При томе, узеће се у обзир и оцена њихових досадашњих искустава у сарадњи са учесницима у концентрацији – купцима сировог млека, а пре свега у погледу редовности откупа млека, висине откупних цена и стабилности цена, као и других услова пословне сарадње, укључујући прогнозе о наставку сарадње и евентуалне промене које могу настати након спровођења пријављене концентрације.

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Комисија ће се обратити и главним учесницима на тржишту производње млека и млечних производа, како би прибавила мишљења млекара о ефектима спровођења пријављене концентрације, односно њихове процене ефеката ове концентрације. Приликом сагледавања главних обележја овог тржишта, детаљно ће се испитати у којој мери велики произвођачи млека и млечних производа (какав је друштво „Имлек“), имају компаративне предности над малим млекарима, као и да ли су такве евентуалне предности резултат богатог производног асортимана великих произвођача и прерађивача, који нпр. мале млекаре немају. Уколико анализа у испитном поступку покаже да и млекаре малог производног капацитета имају хетерогену производњу, и да због широког производног асортимана могу да одговоре на захтеве тржишта, односно да задовоље потребе потрошача, то би значило да не постоји предност великих над малим млекарима у смислу разноврсности производног асортимана. Тада би таква предност (великих над малим млекарима) искључиво, или претежно, била резултат обима понуде, а не њене структуре. Зато је, у циљу правилног утврђивања чињеничног стања, потребно анализирати податке о структури производње и продаје по врстама производа, којима располажу учесници у концентрацији и њихови најважнији конкуренти међу млекарима. На тај начин ће Комисија моћи да сагледа да ли се потпуно поклапају производни асортимани учесника у концентрацији, или се асортимани евентуално разликују, па би након спровођења концентрације њени учесници могли да употпуне своје асортимане. У циљу добијања информација о учешћу појединих производа у укупно оствареним приходима од продаје, Комисија ће само од највећих конкурената учесника у концентрацији затражити достављање потребних података, будући да је подносилац пријаве доставио податке о асортиману производње за сваког од учесника у концентрацији (количински израженог), као и одговарајуће податке о вредности продаје по појединим производима из асортимана.

Да би се сагледали укупни производни капацитети друштва „Имлек“ (инсталирани, тренутни и потенцијални), потребно је анализом обухватити све производне погоне овог друштва, будући да тренутни статус неког од погона друштва која послују у оквиру „Имлек“ групације не мора бити трајно одржив у постојећем формату. Према подацима са којима Комисија располаже, а који ће се проверити у испитном поступку, неки делови „Имлек“ групације се не баве производњом млека, а према садржају пријаве концентрације, ни откупом сировог млека од пољопривредника, што је, према сазнањима Комисије, случај са погоном у Новом Саду. Комисија ће зато од подносиоца пријаве затражити да достави податке о будућим пословним плановима у вези са погонима бивше млекаре у Новом Саду, пре свега у вези са постојањем намере да се на овој локацији поново покрене производња. Комисија сматра да је важно утврдити да ли се и на који начин користи имовина, односно производни капацитети друштва „Новосадска млекара“, које је 2007. године престало да постоји, након статусне промене спајања уз припајање друштву „Имлек“.

На тржишту продаје млека и млечних производа, Комисија ће приликом оцене ефеката концентрације посебно испитати различите канале продаје које користе подносилац пријаве и циљно друштва (о чему су достављени подаци у пријави), јер очекивања појединих група (категорија) купаца производа из асортимана друштва „Имлек“ и „Нишка млекара“, у вези са последицама спровођења пријављене концентрације, могу бити различита. Мишљења о ефектима ове концентрације могу се разликовати из угла процене од стране најважнијих (кључних) купаца (*key account*), са једне стране, и са друге, оних купаца који су представници традиционалне трговине, а што су суштински категорије купаца различите тржишне снаге. Комисија ће утврдити

колико је учешће сваког од ових канала продаје у пласману производа из асортимана друштва „Имлек“.

Комисија ће посебно анализирати пласман млека и млечних производа намењених индустријској потрошњи, због чега ће током испитног поступка прибавити податке и од најзначајнијих произвођача у кондиторској индустрији и узети у обзир и њихове ставове о ефектима спровођења концентрације у овом сектору.

У испитном поступку ће се утврђивати и да ли се производи из асортимана млекара (млеко и млечни производи), које у суседним земљама послују у оквиру „Имлек“ групације, нуде на тржишту Републике Србије. Овом анализом ће бити обихваћене млекарне и зависна друштва у Сарајеву, Лакташима, Козарској Дубици, Котору, Загребу и Битољу. Подносилац пријаве је већ доставио обавештење да од свог зависног друштва у Козарској Дубици набавља пастеризовано млеко које се увози у цистернама и даље користи у производњи млечних производа у Србији, затим, згуснуто млеко које се даље употребљава за производњу млечних производа, док киселу павлаку увози као готов производ који млекара у Козарској Дубици производи по рецептури и дизајну које одреди млекара „Имлек“, а након тога је пласира на тржиште Републике Србије. Комисија ће испитивати и да ли је откуп млека од стране друштва „Имлек“ на било који начин повезан са радом његових погона за производњу и прераду млека у региону.

Иако подносилац пријаве није указао на постојање било каквих препрека за приступ неком од релевантних тржишта производа, Комисија ће утврђивати (не)постојање баријера уласку на релевантна тржишта. Током испитног поступка, Комисија ће процењивати утицај одређених недавних дешавања на тржишту млека изван Републике Србије, односно на тржишту Европске уније, а у циљу процене могућих конкурентских притисака које таква дешавања могу вршити на тржишту млека и млечних производа у Републици Србији. Подносилац пријаве је у посебном извештају о млекарском тржишту у Републици Србији, који је доставио уз пријаву концентрације, указао на то да су [...].

Осим од учесника у концентрацији и других учесника на тржишту млека, укључујући пољопривреднике, Комисија ће додатне податке и информације потребне за оцену ефеката концентрације затражити и од појединих државних органа (нпр. Републички завод за статистику, Привредна комора Србије, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, или Управа царина). Током спровођења испитног поступка, Комисија ће ако буде било потребно утврдити и друге облике сарадње, уколико сматра да је прибављање додатних података неопходно да би се правилно утврдило чињенично стање (нпр. у вези са прелевманима на увоз млека или садржајем афлатоксина као ограничавајућег фактора могућег извоза млека и млечних производа).

Након што је извршила увид у достављену документацију и на основу свих чињеница које проистичу из садржаја поднете пријаве, Комисија је утврдила да су се испунили услови да се поступак испитивања пријављене концентрације настави по службеној дужности, у складу са чланом 62. став 2. Закона, јер је Комисија током испитивања пријаве концентрације закључила да може основано да претпостави да концентрација не испуњава услове дозвољености из члана 19. Закона.

У члану 19. Закона прописано је да су концентрације учесника на тржишту дозвољене, осим ако би значајно ограничиле, нарушиле или спречиле конкуренцију на тржишту Републике Србије или његовом делу, а нарочито ако би то ограничавање,

нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја.

Члан 62. Закона предвиђа да уколико се током поступка испитивања пријаве концентрације утврди да су испуњени услови за поступак испитивања по службеној дужности, поступак ће се наставити по службеној дужности на основу закључка који доноси председник Комисије, а Комисија спроводи испитивање пријављене концентрације по службеној дужности ако основано претпостави да та концентрација не испуњава услове дозвољености из члана 19 овог закона.

Одлука у ставу **I** диспозитива донета је на основу члана 62. Закона.

Одлука у ставу **II** диспозитива донета је на основу члана 35. став 2. Закона.

Одлука у ставу **III** диспозитива донета је на основу члана 65. став 5. Закона и члана 2. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције.

Одлука у ставу **IV** диспозитива донета је на основу члана 40. Закона.

На основу претходно наведених разлога, одлучено је као у диспозитиву.

Поука о правном леку:

Против овог закључка није дозвољена посебна жалба, али се исти може оспоравати у управном спору по тужби против коначног решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Доц. др Милоје Обрадовић